

1. Kent u het bericht «Ontbossing kost veel meer dan crisis»¹?

Ja. Overigens wens ik mijn excuses te maken voor de te late beantwoording van deze vragen.

2. Hoe beoordeelt u de conclusie van het onderzoek, dat is uitgevoerd in opdracht van de Europese Unie, namelijk dat de gevolgen van de ontbossing de wereldeconomie jaarlijks veel meer kost (1,5 tot 3,7 biljoen euro per jaar) dan de huidige financiële crisis (naar schatting 0,74 biljoen euro)?

Het betreffende onderzoek verwijst naar de Costs of Policy Inaction (COPI) studie die is uitgevoerd als onderdeel van de tussenrapportage van The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB). De genoemde kosten voor de wereldeconomie als gevolg van ontbossing kan op verschillende manieren worden berekend. De economische gevolgen van ontbossing zijn in deze studie enkel in eerste orde ingeschat. De waarde van bossen is lastig in te schatten. Discussies concentreren zich vooral omtrent de te hanteren disconto voet en welke factoren al of niet meegenomen moeten worden bij de waarde bepaling. De bedragen uit de studie zijn derhalve een schatting die benadrukt dat het tegen gaan van ontbossing belangrijk is. Ook dit kabinet is van mening dat ontbossing een serieus probleem is en zet o.a. door middel van het Beleidsprogramma Biodiversiteit en het klimaatbeleid in op het stimuleren van duurzaam bosbeheer en het tegengaan van ontbossing.

3 Bent u voornemens hier actie op te gaan ondernemen, en zo ja, op welke wijze? Zo neen, waarom niet?

Zoals al aangegeven onderneemt het kabinet al veel acties op dit vlak. Het tegen gaan van ontbossing vergt zeer zeker ook een mondiale aanpak. Nederland spant zich al jaren in om via multilaterale organisaties en in het kader van internationale overeenkomsten wereldwijd tot duurzaam bosbeheer te komen en daarover goed afspraken te maken. In dit kader is ook het 'Beleidsprogramma Biodiversiteit 2008 – 2011' uitgebracht. Uitgangspunt voor de regering is duurzaam bosbeheer met gelijkwaardige aandacht voor ecologische, economische en sociale aspecten.

Daarnaast hebben mijn collega's minister Verburg en Koenders het kabinet in een brief van 8 december 2008 (kamerstuk 2008-2009, 26407, nr. 37) uw kamer nader geïnformeerd over de Nederlandse inzet bij internationaal bosbeheer. Bovendien bestaat er het voornemen om het tegengaan van ontbossing mee te nemen in het Europese klimaat en energiepakket.

4 Welke eisen stelt de overheid aan Nederlandse bedrijven voor wat betreft de invoer van producten die ontbossing veroorzaken? Bent u gezien de desastreuze ecologische en economische gevolgen van ontbossing bereid om de bestaande eisen aan te scherpen?

---

¹ Trouw, 11 oktober 2008.

In het Beleidsprogramma Biodiversiteit is de doelstelling opgenomen dat het kabinet streeft naar een aandeel duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt in 2011 van minimaal 50 %. Met dit streven en de inzet via multilaterale organisaties en door middel van internationale overeenkomsten, wil Nederland de invoer van producten die ontbossing veroorzaken tegengaan.

5 Bent u bereid een waarderingssysteem te ontwikkelen waarin ook schaarse goederen zoals schoon water, schone lucht en biodiversiteit in geld worden uitgedrukt? Zo neen, waarom niet?

Er bestaan verschillende indicatoren en maatlatten die de waarde of status van deze goederen in beeld brengen. Er kan worden bepaald hoe schoon water is, en wat zuivering kost. Luchtvervuiling is ook te meten, al is waardering hiervan al lastiger. Voor biodiversiteit is al in het Beleidsprogramma aangekondigd dat er bij de PBL-rapportages het raamwerk voor biodiversiteits-indicatoren worden gehanteerd dat in het kader van het Biodiversiteitsverdrag (CBD) is ontwikkeld. Voorts wordt aangesloten bij de pan-Europese indicator-systematiek SEBI 2010 die momenteel wordt ontwikkeld. Ook steunt Nederland het BBOP (Business and Biodiversity Offset Programme) initiatief; een samenwerking van bedrijven, NGOs en overheden die streven naar een 'no net loss' van biodiversiteit als gevolg van landontwikkeling door het gebruik van offsets.